

MKR-SAK 23/02**OMORGANISERING AV NØM-FELTET****Saksbehandler:****Vebjørn Horsfjord****Dokumenter:**

Notat: "Omstrukturering av arbeidet på NØM-feltet" (vedlagt)
Se også sak 21/02 for protokoll fra NØMs møte 8. og 9. april 2002 (sak NØM 05/02)

Saksframstilling

Nemnd for Økumenisk Samarbeid og Misjon (NØM) utfører viktige oppgaver for Mellomkirkelig råd. Over tid har det imidlertid vokst fram en erkjennelse i sekretariatet av at arbeidet i framtiden trolig kan løses mer effektivt av mindre prosjektorienterte fag-grupper med begrensede mandater.

Det foreslås derfor at NØM legges ned og at arbeidet overføres til slike mindre grupper. Det er en forutsetning at gruppene også i framtiden representerer stor bredde hva gjelder geografi og alder, og at en rimelig fordeling mellom kjønnene bevares. Det er også en forutsetning at arbeidsfeltet beholder de ressursene det har i dag gjennom driftsbudsjett og sekretariatsressurser.

NØM behandlet saken på sitt møte 8. og 9. april og ga sin tilslutning til hovedtrekkene i forslaget. Det var enighet i NØM om at saken bør sees uavhengig av et eventuelt vedtak om å forlenge nemndenes funksjonstid. Dersom rådet vedtar å nedlegge NØM, vil NØMs møte i oktober 2002 være nemndas siste og bli brukt til å oppsummere erfaringer og gi råd og retningslinjer for arbeidet i faggruppene.

Forslag til vedtak:

(1) Mellomkirkelig råd har diskutert arbeidet på feltet misjon, økumenikk og religionsdialog. På bakgrunn av de oppgaver og utfordringer som ligger foran rådet på dette området vedtar rådet å nedlegge Nemnd for Økumenisk Samarbeid og Misjon (NØM) med virkning fra 1. januar 2003. Fagarbeidet til nemnda overføres til mindre fag-grupper.

- (2) *Mellomkirkelig råd ber sekretariatet arbeide videre med omorganisering av arbeidet på NØM-feltet i overensstemmelse med notatet som er fremlagt for møtet.*
- (3) *Mellomkirkelig råd forutsetter at de nye fag-gruppene overtar NØMs budsjett, og at tilsvarende budsjett blir stilt til rådighet for arbeidet i framtiden.*
- (4) *Mellomkirkelig råd delegerer oppgaven med videre oppfølging av omstruktureringen til Arbeidsutvalget.*
- (5) *Mellomkirkelig råd takker NØMs medlemmer for godt og tjenlig arbeid i den perioden de har virket.*

Notat

Omorganisering av arbeidet på NØM-feltet

Nemnd for Økumenisk samarbeid og Misjon (NØM) er den yngste nemnda under Mellomkirkelig råd og har eksistert siden 1994. I forbindelse med bytte av sekretær skjedde det mot slutten av 2001 en uformell intern evaluering og oppsummering av nemndas arbeid. Denne gjennomgangen tydeliggjorde et behov for å gjennomtenke fagnemndas oppgaver, karakter og plass innen råds- og nemndstrukturen.

Det er ingen tvil om at NØM har utført et godt og tjenlig arbeid for De sentralkirkelige rådene. Arbeidet med misjonsforståelsen er et godt eksempel på det. Det er imidlertid ikke sikkert at nemnda er det beste verktøyet rådene har til effektivt å løse de utfordringene vi nå ser innenfor dette fagfeltet. Sekretariatet foreslår derfor at nemnda legges ned, og at Mellomkirkelig råds arbeid på dette fagfeltet løses av ad hoc-komiteer (fag-grupper) med mer saks- og tidsavgrensede mandater.

Til grunn for dette forslaget ligger særlig følgende hensyn og erfaringer:

- NØMs rolle som arena for faglige drøftinger av internasjonale spørsmål knyttet til misjon, økumenikk og kirkesamarbeid er endret etter at LVFs Nasjonalkomite er blitt etablert og SMM har åpnet seg mer for å diskutere slike tema.
- Samisk kirkeråd har etterlyst fagmiljøer på nasjonalt kirkelig nivå som de kan benytte i sitt arbeid med urfolks livsforståelse, teologi, oppfølging av Evangelium og Kultur-prosessen i KV, brytningen mellom tradisjonell misjon og urfolks kulturuttrykk og så videre. Her er det ønskelig å bistå med kompetanse utover det NØM har.
- Religionsdialog er kommet på dagsorden med ny kraft. NØM er i dag ikke organisert til å håndtere disse spørsmålene.
- Mellomkirkelig råd har valgt å behandle en del av de sakene som ligger på NØM-feltet direkte, uten forutgående behandling i NØM. Dette viser i praksis at NØM ikke har fått en rolle av samme slag som den KISP og TN har.

Fag-grupper

På bakgrunn av de utfordringene som ligger foran Mellomkirkelig råd i dag, foreslår sekretariatet at det oppnevnes ad hoc-grupper (fag-grupper) med disse arbeidsområdene:

- (1) Religionsmøte: Skal levere det MKR bestilte i drøftingen av sak 24/01 (Den norske kirke og religionsdialogen).
- (2) Urfolksspørsmål: Ressursgruppe for Samisk kirkeråds deltakelse i KVs urfolksprogram og SKRs arbeid med urfolksteologi og kultur.
- (3) Økumeniske misjonsspørsmål: Ressursgruppe i forberedelsene til KVs misjonskonferanse i 2005

MKR's ansvar for lokaløkumeniske spørsmål (jfr. område 3 i "Rammer og føringer") bør primært kanaliseres gjennom Norsk Økumenisk Komité for Lokaløkumenikk (NØKLØ). Denne komiteen har gjort lite arbeid de siste årene, men bør gjenopplives dersom den kan gis et konkret mandat. NØKLØ ligger under Norges Kristne Råd som har signalisert at et slikt initiativ vil komme. Den norske kirke har vært representert i NØKLØ ved NØMs AU. Det vil derfor være nødvendig å oppnevne nye NØKLØ-representanter.

Samarbeidet med bispedømmene om utvikling av bispedømmenes vennsapsrelasjoner bør håndteres av rådet direkte, da det innebærer strategiske valg.

NØMs leder har vært den ene av Den norske kirkes to representanter i Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn. Til dette vervet vil det også være nødvendig med en nyoppnevning.

Følgende forhold vil gjelde for gruppene:

- Fag-gruppene må få konkrete oppgaver og klare mandater. Hvorvidt de skal fortsette over tid vil avhenge av om de fungerer og leverer.
- Det er viktig å ivareta bredde (geografi, alder, kjønn) i arbeidsgruppene sett under ett. Derfor bør noen av gruppene være basert utenfor Oslo og møtene holdes andre steder.
- Gruppene bør nedsettes administrativt eller av MKR/AU. De bør ha 3 til 5 medlemmer.
- Gruppene bestemmer selv hvor ofte de skal møtes. E-post og telefonmøter brukes aktivt.
- Gruppene overtar budsjett tilsvarende dagens NØM-budsjett.
- Konsulenten for fagfeltet koordinerer arbeidet, men flere fra sekretariatet må gis medansvar for sekretær oppgaver og annen betjening av fag-gruppene.
- Mellomkirkelig råd holdes orientert om arbeidet gjennom referater fra gruppene.

NØMs behandling

Til sitt møte 8. og 9. april ble NØM forelagt et notat om ovennevnte forslag. Nemnda ga sin tilslutning til hovedtrekkene i forslaget (se NØM-protokoll). Nemnda satte som en betingelse for dette standpunktet at den geografiske bredden ivaretas på fagfeltet, og at det tas hensyn til kjønn og alder ved oppnevning. Samtidig pekte den på at samisk representasjon ikke må begrenses til arbeidet med urfolksspørsmål.

Representasjon i Mellomkirkelig råd

Lederne for KISP, TN og NØM møter i dag i Mellomkirkelig råd med tale- og forslagsrett. Med en omorganisering av det slaget som her er skissert, vil NØM-feltet ikke være representert på denne måten i rådet.

STATUTTER FOR NEMND FOR ØKUMENISK SAMARBEID OG MISJON (NØM)
UNDER MELLOMKIRKELIG RÅD (MKR)

1. STATUS

Nemnd for Økumenisk Samarbeid og Misjon er de sentralkirkelige råds faste organ for drøfting av (teologiske og andre) faglige spørsmål som Den norske kirke møter i forbindelse med misjon, evangelisering og kirkesamarbeid.

Nemnda skal betjene de sentralkirkelige råd og hører administrativt inn under Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke (MKR).

2. OPPGAVER

Nemnda skal

- fungere som rådgivende organ for de sentralkirkelige råd når det gjelder misjon, evangelisering og kirkesamarbeid samt saksbehandle og fremme saker for rådene.
- holde seg orientert om de økumeniske bevegelsers arbeid med misjon og evangelisering og bidra til å formulere og fremme Den norske kirkes syn.
- legge til rette for at initiativ fra økumeniske organer kan følges opp nasjonalt.
- bistå med rådgivning for Den norske kirkes samarbeid med andre kirker og misjonsorganisasjoner nasjonalt og internasjonalt.
- bidra til å videreutvikle samarbeidet mellom de sentralkirkelige råd og Norsk kirke i utlandet.
- være fagorgan for de sentralkirkelige råd i forhold til Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM).
- sette i verk tiltak som fremmer nemndas formål.

Nemnda skal arbeide med de oppgaver som gis gjennom mål vedtatt av de sentralkirkelige råd og virksomhetsplanen til MKR. Nemnda forventes å sette aktuelle saker på dagsorden.

3. SAMMENSETNING

Nemnda har 10 medlemmer.

9 medlemmer og 3 varamedlemmer oppnevnes av MKR hvorav 3 etter forslag fra KR og 1 etter forslag fra SKR.

Minst ett av medlemmene skal også være medlem av MKR.

En biskop med varamedlem, utpekt av Bispemøtet, skal være medlem av nemnda.

Ved oppnevning skal det legges vekt på faglig kompetanse og tas geografiske hensyn. Det skal tilstrebes god kjønnsfordeling og ungdomsrepresentasjon.

Medlemmene oppnevnes for fire år med mulighet for gjenoppnevning en gang. Lederen for nemnda oppnevnes av MKR for to år av gangen. Lederen møter i MKR med tale- og forslagsrett.

4. ARBEIDSUTVALG

Nemnda skal ha et arbeidsutvalg bestående av leder og to medlemmer som velges av nemnda. Arbeidsutvalget velges for to år av gangen. Arbeidsutvalget skal forberede nemndas møter og ta seg av løpende saker mellom møtene.

5. SEKRETARIATET

MKR stiller sekretariatshjelp for nemnda. Sekretæren har ikke stemmerett.

6. MØTER

Nemnda møtes normalt to ganger årlig. Møtet er beslutningsdyktig når minst seks av medlemmene er til stede. Eventuelle norske representanter i internasjonale kirkelige organer, som Den norske kirke er medlem av og som dekker nemndas arbeidsfelt, har anledning til å delta på møtene. Etter behov kan arbeidsutvalget invitere andre personer til å delta i møtene. Protokoll fra møtene sendes MKR, Kirkerådet og Samisk Kirkeråd.

7. UNDERUTVALG

Nemnda kan oppnevne underutvalg etter behov.

8. OFFENTLIGGJØRING AV UTTALELSER

MKR's leder og generalsekretær underrettes før en uttalelse fra nemnda offentliggjøres. Så snart uttalelsen er vedtatt, informeres MKR's øvrige medlemmer. Uttalelser fra underutvalg skal godkjennes av nemnda eller nemndas arbeidsutvalg.

9. ENDRING AV STATUTTENE

Endring av statuttene foretas av MKR.

Disse statuttene ble vedtatt på MKR-møtet 24.-25.januar 1995.